

OLIVER JASANSKÝ
HAVRAN A KRÁLOVNA
UKÁZKA Z KNIHY

Rok Ohně, 825. nového letopočtu

Davir Krís se vracel domů ze skrytého horského sídla ašar Arlina. I letos se na výročí dne bitvy u Einen Gorha sešli k tryzně u hrobů blízkých. Od toho strašlivého dne uplynulo patnáct let a tváře mrtvých už v paměti vybledly, jenže když u kamenných mohyl ve stráni zavál teplý vítr a nad horami zakřičeli orlí, vzpomínky se vracely.

Nejen na masakr v údolí, ale i na temné dny po návratu sem, do Danirských hor. Tehdy Krísovu bolest mohl zčásti utišit novorozený syn. I tu jiskru radosti však záhy uhasila další rána. Po několika dnech jeho macecha, šílená žalem ze ztráty muže a obou synů, skočila z vrcholu nedalekého skalního štítu.

Vzpomínání nepřestávalo bolet; některé obrazy se z Krísovy mysli zkrátka odmítaly ztratit. Každoroční návštěva u hrobů je jen posilovala. A letos se po skončení smuteční slavnosti odehrálo ještě něco navíc. Rozhovor s ašar Arlinem, v jehož závěru přišel nový, nevítaný úkol. Jak nyní Krís v padajícím soumraku postupoval po klikatých horských stezkách, i v jeho mysli jako by se smrákalo.

Věděl, že ho nic a nikdo nemůže donutit, aby Arlina poslechl. Celá Rísije, od hraničních hor až k věčně zamrzlým mořským břehům na severu, se zmítala v nejistotě. Už tolik let, v nichž se střídala období příměří, oboustranně porušovaných dohod, bojů... a proher. Přestože Arlin zůstal v očích mnoha Rísijců králem, neměl by nástroj, jak Kríse přinutit k poslušnosti.

Oba muže však k sobě poutalo mnohem víc než vazalská přísaha. Víc než vděk, víc než přátelství. Pojily je vzpomínky na Rudé údolí. Říkalo se, že bitva tam byla poslední rísijskou prohrou. Ne proto, že by po ní začaly přicházet výhry. Další otevřené boje už zkrátka nenásledovaly.

Rísije u Einen Gorha nadobro ztratila nezávislost a Krís s Arlinem přišli ještě o víc. A tato sdílená bolest je spojila temným druhem přátelství.

Nepatřilo k tomu bezvýhradné přijímání všeho, co ašar plánoval. Spíš šlo o vztah podobný vztahu otce se synem, se všemi k tomu patřícími rozepřemi a neshodami. Arlinův poslední plán patřil k těm, které se Krísovi nezamlouvaly.

Přesto svůj úkol slíbil splnit.

Ať moje duše navždy bloudí Tmou, jestli ve své věrnosti někdy selžu.

Ve stráni nad svým domem seskočil ze hřbetu saga, přehodil otěže přes hrušku sedla a nechal zvíře, ať samo dojde ke stáji. Krátce vzhlédl k potemnělému nebi. Dny se začínaly krátit, léto měl brzy vystřídat podzim.

Do zimy budu zpátky, pomyslel si Krís. I když šlo spíš o toužebné přání.

* * *

Cestou po stráni se sehnul a utrl modrý podzimní hořec. Říkalo se mu květina milenců, snad proto, že sladce voněl a byl něžný a krásný. V horách moc často nekvetl.

S květinou v ruce zvedl hlavu. Už byl tak blízko, že slyšel dětské hlasy a smích. Jeho šťastné místo...

„Enio, Dáli, Milo,“ zavolal, „pojdte sem! Neno, kde jsou moji nejmenší? Támi, Věrenko, táta se vrátil!“

První přiběhli Enia s Dálírem, Krísovi nejstarší, za nimi další tři děti, a nakonec šla Nena s dvojčátky v náručí.

Děti ho objímaly s takovým nadšením, že ho málem povalily k zemi. Krís se usmíval, ale pouze ústy. Jeho pohled zůstal vážný.

Nena trpělivě čekala, až se děti otce nabaží. Nechala dvojčata batolit se v trávě a potichu jim broukala. Něžně a klidně. Přesto nejspíš pochopila, že se něco stalo. Z toho, jak se Krís tvářil, jak se mu zachvěl hlas, když ji volal.

„Co jsi mi přinesl, Davire?“ zeptala se, když se k ní prodral houfem povykujících dětí. Věděl, že se neptá na nic hmotného.

Zavřela oči a sklonila hlavu. Zdálo se, že je unavená, ale Krís věděl, co to znamená. Neně kolovala v žilách krev divokých kočovníků. I po všech těch starostech, které by jinou ženu dokázaly ubít, si zachovala prudkou a nezávislou povahu. Teď se snažila ovládnout hněv. Nikdy nepochopila, co Kríse k Arlinovi váže; všechna ta poslání, která jí muže odváděla z domova, nenáviděla.

Zvedl jí hlavu. Z jejích zlatavě zářících očí ho až zamrazilo.

„Budu muset odjet,“ řekl jí. „Do té doby jsem ale tady. Nechci slyšet o ničem mimo hory, mimo nás.“

„Jak myslíš,“ odpověděla.

Pohládl ji po vlasech, podal jí kvítek hořce. Otočila jím v prstech. Když skláněla hlavu, vybledlé pruhy jejího kmenového tetování vytvářely dojem, že se skrývá ve stínech.

* * *

Později toho dne, když nebe na západě znachovělo a kraj potemněl, se Krís s Nenou vytratili na seník kus od srubu. Kdysi by nechali děti na starost děvečce a vyjeli by na tancovačku do vsi, ale to bylo v jiné době. Za šťastných časů, kdy vesnice pod horami patřila Krísovu rodu.

Nyní bylo třeba spokojit se s místem na seníku. A přestože odtud byl krásný výhled na hory a lesy a vůně sena vyprávěla o létě a slunci, celé to posezení bylo trochu skličující.

Nějakou dobu tiše seděli a objímali se. Venku houstla tma, když se Nena s povzdechem položila do sena a přitáhla si muže k sobě.

„Opravdu musíš?“

„Musím,“ přisvědčil.

„Budu o tebe mít strach.“

Krís se dotkl místa na Nenině hrudi, kde se pod látkou živůtku skrýval přívěsek z drahušového dřeva. Zdálo se, že jej rozechvívá tlukot ženina srdce, ale ve skutečnosti se rytmus jeho pohybu lišil. Zato se přesně shodoval s bušením srdce Nenina manžela.

„Dokud máš tohle, víš, že jsem naživu,“ Krís se vzepřel na lokti, a ukazovák druhé ruky položil ženě na rty, když se chystala něco namítnout. „To není tak málo.“

Nena sevřela drahušový přívěsek v dlani. A místo odpovědi se ke svému muži přitiskla.